

Gozdovi, neskončni gozdovi ...

Utrinki s Kočevskega

"Kočevska – pusta in prazna." Tako je znani zgodovinar Mitja Ferenc naslovil svojo odlično knjigo o kočevski deželi in ljudeh, ki so tam prebivali. Naslovne besede zazvenijo nekako resignirano, skoraj otožno, in če na zadevo gledamo v kontekstu števila ljudi, ki danes tam bivajo, potem so gotovo ustrezno izbrane. Prebivalstva je na Kočevskem res malo, narava pa je naravnost razkošno bujna in kar kipi od življenja. Nepregledni gozdovi, polni divjih živali, se širijo tudi po območjih, kjer so nekoč živeli ljudje: pravzaprav so tam živeli dobrih 600 let, nato pa v vrtincu vojne norosti in slepega nacionalizma v nekaj tednih zapustili svoja domača ognjišča – za vedno!

Gozdna dežela na južnem obrobju Slovenije

Kočevska pokrajina je gotovo eno od najbolj nedotaknjenih in naravno čistih območij v Sloveniji. Naseljena je redko, prekrivajo jo nepregledni mešani gozdovi, v katerih prebiva veliko divjih živali, na čelu z rjavim medvedom, ki je postal že kar zaščitni znak celotnega območja. Čeprav na Kočevskem ni visokih

gora – najvišji vrh Goteniški Snežnik je visok le skromnih 1290 metrov – je območje vsekakor zanimivo tudi za planince, ki pa tja žal vse preredko zahajajo. Poudariti je treba, da so planinske poti po kočevskih gozdovih zelo dobro označene (pohvale gredo PD Kočevje), strah pred medvedi, ki verjetno tudi nekoliko hromi živahnejše planinsko udejstvovanje, pa je

odveč.

Kočevska pokrajina je orografsko značilno kraško območje, kjer gorski grebeni potekajo v dinarski smeri od severozahoda proti jugovzhodu. Obsega predvsem občino Kočevje, ki je s površino 555 km² največja v Sloveniji. Čez 90 odstotkov ozemlja je prekrito z gozdom, v katerem prevladujejo bukke in jelke.

Območje na zahodu omejuje masiv Goteniške gore, na jugu obmejni reki Čabranka in Kolpa, na vzhodu največji gozdni sestav v Sloveniji Kočevski rog, proti severu pa se Kočevska kotlina brez ostre meje stakne z Ribniško kotlino. Edini omembe vreden vodni tok je rečica Rinža, kraška ponikalnica, ki izvira blizu Slovenske vasi severozahodno od Kočevja, teče skozi

Na Fridrihštajnu so ohranjene in zaščitene ostaline gradu iz 15. stoletja.
Foto: Gorazd Gorišek

Značilna kočevska pokrajina. Pogled s Požganega hriba na Stojni proti jugozahodu: na travnati čistini Kočevska Reka, desno Goteniški Snežnik.
Foto: Zdenka Mihelič

mesto in kmalu ponikne med Livoldom in Mozljem. Na plan spet pride kot močan kraški izvir Bilpa pod 75 metrov visoko steno blizu istoimenske vasi in se po kratkem toku izlije v Kolpo. Upravno, gospodarsko in kulturno središče Kočevske je mesto Kočevje, ki leži v samem središču občine.

Stojna – srce Kočevske

Zahodno od Kočevja se dviga planinsko verjetno najpomembnejši del območja – podolgovat masiv Stojne, ki se začne južno od Dolenje vasi pri Ribnici in sega do Štalcerskega prelaza južno od Kočevja. Stojna je precej na gosto preprežena s planinskimi potmi, ki so zaradi gozdnih prostranstev, ki onemogočajo dober razvid, dobro označene in urejene. Na Stojni pet vzpetin preseže višino 1000 metrov; najvišja je Lednik, 1072 m, na katerega pelje markirana pot, vrh pa je zaradi gostega drevja povsem brez razgleda. Zanimiv in bolj oddaljen cilj je Slovenski vrh, 1040 m, na severnem obrobju masiva, ki je dostopen po markiranih poteh iz Slovenske vasi in od Koče pri Jelenovem studencu, 850 m. Koča je edini oskrbovani planinski objekt na Kočevskem in je odlično izhodišče za izlete po višavju Stojne. Od tod se lahko v pol ure povzpne na Mestni vrh, 1034 m, v slabe tri četrt ure pa na Fridrihštajn, 970 m, ki doživi v teh hribih še največ obiska. Razlog za to so lepi razgledi z obzidja ruševin gradu, ki je znan po nesrečni ljubezenski zgodbi med Friderikom Celjskim in Veroniko

*Kočevsko jezero, ob njem Šalka vas, v ozadju Kočevski rog
Foto: Franci Horvat*

Če govorimo o izletih v kočevskih gozdovih, se težko izognemo domnevni nevarnosti srečanja z medvedom. Na svojih številnih obiskih tega območja sem pogosto srečal odtise njegovih šap v blatu ali snegu, kosmatinca pa sem videl le enkrat, in še to od daleč. Medvedi nas očitno ne marajo preveč, vztrajno se nam izogibajo in bežijo od nas. Če pa imamo slučajno smolo in se znajdemo med mladičem in medvedko ali če nepričakovano naletimo na zver, ki nas ni zavohala ali slišala, takrat lovci svetujejo mirno kri in zmerno hiter ritenski umik. Nikar v beg, medved nas bo z lahkoto dohitel! Po medvedjih votlinah pa raje ne stikajmo. Če nas bo več, bo že običajen pogovor medvedom že od daleč sporočal našo prisotnost. V kočevskih gozdovih so klopi daleč bolj nevarni od medvedov. Zelo priporočljiva sta pravočasno cepljenje proti klopnemu meningitisu in nanos kakega pršila proti mrčesu po obleki in čevljih.

Deseniško. Čez vršno steno Fridrihštajna je tudi spejlana zelo kratka, a drzna ferata (plezanja je za dobrih 5 minut), nekoliko nenavadna reč v sicer prevladujočem gozdnatem svetu. Nedaleč od tod nas markirana pot pripelje na Požgani hrib, 1009 m, ki je na vrhu pravi skalnat čok z lepim razgledom proti Goteniški gori na zahodu. Podobno daleč je tudi Livoldski vrh, 994 m, ki je najbolj južna vzpetina v Stojni, dosegljiva

po markiranih poteh.

Na Stojni je nekaj kraških jam, od katerih je najbolj znana Ledena jama nedaleč od Koče pri Jelenovem studencu. V 105 metrov globoki jami je skozi vse leto debel ledeni čep, ki pa se zaradi splošne otoplitve vse bolj tanjša. Nekoč je bila v jamo do prve uravnave nadelana pot, ki pa je danes propadla, zato obisk brez strokovnega spremljanja odločno odsvetujemo! Vzhodno od koče, blizu poti, ki pelje na Ledenik, je nekoliko manjša Eleonorina jama s slikovitim tolmunom na dnu; tudi ta danes ni več dostopna brez spremljanja jamarjev.

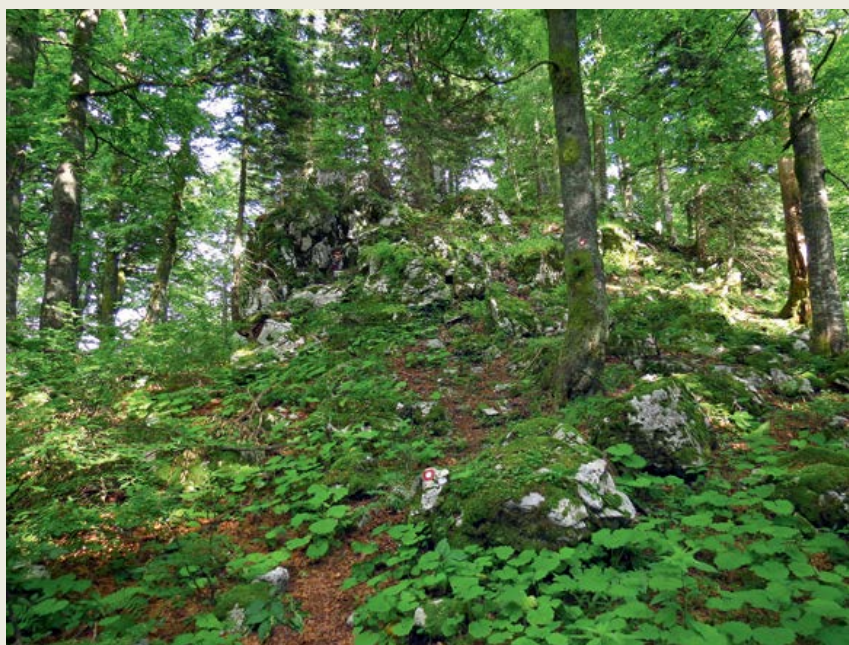
Goteniška gora v nekdanjem zaprtem območju

Goteniška gora se razteza od Glažutske doline na severozahodu do Borovca pri Kočevski Reki na jugovzhodu. Najvišji vrh je Goteniški Snežnik, 1290 m, ki je praktično tudi edini za planince zanimiv cilj v tem območju. Najlepši in najbolj priporočljiv pristop nanj je iz Gottenice čez Kamenj zid, medtem ko poteka vzpon iz Kočevske Reke skoraj v celoti po cesti. Žal je sicer slikovit vrh povsem gozdnat in ne ponuja širšega razgleda. Tudi na Sušni vrh, 1231 m, na severnem robu Goteniške gore pripeljeta dve markirani poti, toda obiski tega samotnega hriba so skrajno redki. Goteniška gora z okolico je bila zaradi gozdnate kraške divjine že od nekdaj zelo odročna in redko poseljena, zato ni čudno, da so kmalu po drugi svetovni vojni tam ustanovili veliko zaprto območje s središčem v Kočevski Reki. V njegovem okviru pa je bilo še popolnoma zaprto in tajno območje okrog Gottenice z velikim podzemnim zakloniščem. Ni treba posebej poudariti, da Goteniškega Snežnika planinci dolga desetletja niso smeli obiskati.

Roška pešpot – edinstven trekking skozi gozdove

Za Kočevski rog je verjetno slišal že vsak Slovenec; zakaj je tako, tu ne bomo razglabljali. Kljub temu je zanimivo, da največji gozdni sestav (delno tudi pravi pragozd) v Sloveniji ne doživi večjega obiska, vsaj ne na način, kot to delamo planinci – na lastnih nogah. V ta namen se je najbolje podati na Roško pešpot, čez 60 kilometrov dolgo, dobro markirano obhodnico (označena je z zelenim odtisom medvedje šape na beli podlagi), ki jo običajni planinci zmorejo prehoditi v treh dneh. Seveda jo lahko razdelimo na manjše odseke, posebno ker oskrbovanih zavetišč ob poti ni. Vsak konec aprila organizirajo tudi pohod v enem samem dnevu: gre za velik podvig, ki se začne v zgodnjem jutru in konča pozno zvečer. Velja pravilo, da kdor do dveh popoldne ne zapusti Roške žage (polovica poti), pohoda ne sme nadaljevati, ampak ga z avtobusom odpeljejo v Kočevje.

Roška pešpot se začne pri Kočevskem jezeru, gre najprej proti severu čez Pugled do Luže, nato se obrne proti jugu, se povzpne na Veliki Rog, 1099 m, in spusti do Roške žage. Pešpot se nadaljuje mimo Rajhenavskega pragozda do "kraljice Roga" – 50 metrov

Vršna glava Goteniškega Snežnika, prekrita z gozdom.

Foto: Gorazd Gorišek

Medved (*Ursus arctos*) je simbol kočevskih gozdov.

Foto: Milan Cerar

Ris (*Lynx lynx*) je skrajno redek in mu grozi ponovno izumrtje.

Foto: Milan Cerar

Plezalna pot na Fridrihštajn je kratka, strma in izpostavljena.
Foto: Tomaž Kumer

visoke, 160 centimetrov debele in 500 let stare jelke, se pri ostankih stare kočevske vasi Rajhenav obrne spet proti severu do gozdnega rezervata Prelesnikove koliševke (mrazišče s prvobitnim smrekovim gozdom), nato pa se po velikem ovinku čez Lovski vrh, 829 m, in skozi vas Onek vrne do izhodišča pri Kočevju.

Kočevski Nemci in njihova žalostna usoda

Kadarkoli sem hodil po kočevskih hribih, me je na poti nehote spremljala misel na kočevske Nemce, t. i. Kočevarje, ki so dolga stoletja predstavljali etnično-jezikovni otok, obdan in na obrobju delno pomešan z okoliškim slovenskim življem. Na svojih poteh sem tu pa tam naletel na komaj še spoznavne ruševine nekoč solidnih kmečkih hiš v vaseh, ki jih je že zdavnaj prerasel gozd. Vendar tudi prelestna pokrajina prvinkega kraškega gozda, spomladi spremljana z

Informacije

Dostop: Izhodiščni kraji v zahodnem delu območja so Kočevje, Gotenica in Kočevska Reka v zahodnem delu območja (do tja se pripeljemo po asfaltiranih cestah), Kočevski rog pa je dostopen iz Podturna v Črmošnjiški dolini in Kočevja (povezuje ju dobra makadamska roška cesta).

Literatura: Roman Mihalič: *Dolenjska, Bela krajina, Notranjska*. PZS, 2012.

Mitja Ferenc: *Kočevska – pusta in prazna*. Modrijan, 2005.

Zemljevida: *Kočevsko*, pohodniška karta. Zavod Kočevsko, Planinsko društvo Kočevje, 1:50.000.

Kočevsko, izletniška karta, Geodetski zavod Slovenije, 1:50.000.

živahnim ptičjim žvrgolenjem, ni mogla povsem zabrisati nekoliko otožnega vzdušja, ki me je pogosto spremljalo na mojih poteh po Kočevskem.

Na Kočevsko so okoli leta 1330 grofje Ortenburžani naselili kmete z območja zahodne Koroške in vzhodne Tirolske. Na območju, velikem 860 km², so Kočevarji izkrčili gozdove, zgradili 177 naselij in 127 cerkva, v Kočevskem rogu sta delovala velika parna žaga in celo 35 kilometrov dolgo omrežje gozdnih železnic. Skozi šest stoletij so kočevski Nemci ohranili svoje arhaično južnobavarsko narečje (Kočevje: nemško Gottschee, kočevsko Götscheab) in se preživljali s skromnim kmetovanjem, trgovanjem z lesom in krošnjarnjenjem. V drugi polovici 19. stoletja je število Kočevarjev naraslo na 28.000, potem pa se jih je veliko izselilo v Ameriko, tako da jih je bilo v začetku leta 1941 le še dobrih 12.000. Po okupaciji Slovenije je Kočevska pripadla Italiji, kar so izkoristili nacistični propagandisti s slikanjem novega in veliko lepšega življenja v velikonemškem Reichu. Sirenski klic zlega nacionalizma je bil premočan in konec leta 1941 se je večina Kočevarjev izselila v izpraznjene kmetije Slovencev na krško-brežiškem območju. Tamkajšnje Slovence so namreč nacisti predhodno izgnali, večinoma v Srbijo. Na Kočevskem je ostalo le nekaj Kočevarjev, ki so večinoma sodelovali v osvobodilnem boju; od več kot 50 partizanskih borcev jih je polovica padla. Kljub temu je bila po vojni usoda kočevskih Nemcev zapečatena: morali so se izseliti iz Jugoslavije – 600 let življenja in dela toliko generacij je šlo v nič! *Vae victis!*¹ ◉

¹ Latinski rek, ki pomeni Gorje premaganim!

Goteniški Snežnik ne izstopa posebej iz enakomerno potekajočega, močno gozdnatega masiva Goteniške gore. Tudi vrh, na katerem sta vpisna skrinjica in žig, zaradi gozda ne ponuja kakega širšega razgleda. Čar vzpona torej ni v tem, ampak v doživljanju prvobitne narave silnih gozdov z nenehnim življenjskim utripom, ki ga občutimo ob vsakem koraku. V času italijanske okupacije med drugo svetovno vojno je bil Goteniški Snežnik najvišji vrh v Ljubljanski pokrajini, po vojni pa je ležal v srcu strogo zaprtega območja in bil tako dolga desetletja planincem nedostopen. V njegovih nedrih je bil skrivni podzemni objekt, ki je toliko časa buril domišljijo ljudi.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot.

V strminah pod Kamenim zidom je posebno v mokrem nevarnost zdrsa (tudi padajočega kamenja). Pot je v prvem delu občasno tudi precej strma, zato zahteva nekaj kondicije.

Oprema: Običajna planinska oprema

Višinska razlika: 800 m

Izhodišče: Vas Gotenica ob vzhodnem vzhodju Goteniške gore, 490 m. Iz

Vrh Kamenega zidu, v ozadju masiv Goteniškega Snežnika Foto: Gorazd Gorišek

Ljubljane se peljemo proti Kočevju, mimo Ribnice in malo dalje za Dolenjo vasjo zavijemo desno do Grčaric in naprej do Gotenice. Vozilo pustimo na parkirišču, desno ob cesti, tik pred tablo z oznako kraja.

WGS84: N 45,612524°, E 14,7454046°

Časi: Izhodišče–Kameny zid 1.30 h

Kameny zid–Goteniški Snežnik 1.15 h

Sestop 2 h

Skupaj 4.45 h

Sezona: Kopni letni časi, tudi pozimi, če ni preveč snega

Vodnik: Roman Mihalič: *Dolenjska, Bela*

Koča pri Jelenovem studencu, 850 m, in Mestni vrh, 1034 m, po Kalanovi poti

Stojna

Iz Kočevske kotline je Mestni vrh videti najvišja vzpetina v grebenu Stojne, čeprav je v resnici najvišji Ledenik, 1072 m, pomaknjen bolj v osrčje masiva. Zaradi gozda z Mestnega vrha žal ne bomo deležni večjega razgleda, je pa na vrhu vpisna skrinjica z žigom. Zelo priporočljivo se je povzpeli na Mestni vrh po krajši, a bolj strmi Kalanovi poti, se spustiti do Koče pri Jelenovem studencu in sestopiti do izhodišča po Grajski poti (glej pod Fridrihštajn).

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot

Oprema: Običajna planinska oprema

Višinska razlika: 570 m

Izhodišče: Vzhodje Stojne, 464 m.

Z glavnega trga Kočevja se zapeljemo po cesti proti hrvaški meji in kmalu zavijemo desno po Podgorski cesti do vzhodja Stojne. Na koncu ceste je na levi veliko parkirišče.

WGS84: N 45,633100°, E 14,858516°

Časi: Izhodišče–Mestni vrh 1.30 h (koča 15 min. manj)

Sestop 1 h

Koča pri Jelenovem studencu na Stojni Foto: Tomaž Kumer

Skupaj 2.30 h

Sezona: Vse leto

Vodnik: Roman Mihalič: *Dolenjska, Bela krajina, Notranjska*. PZS, 2012.

Zemljevida: Kočevsko, pohodniška karta. Zavod Kočevsko, Planinsko društvo

Kočevje, 1: 50.000.

Kočevsko, izletniška karta, Geodetski zavod Slovenije, 1: 50.000.

Vzpon: Od izhodišča gremo po asfaltirani cesti do razcepa cest s kaži-poti, kjer zavijemo desno in sledimo

krajina, Notranjska. PZS, 2012.

Zemljevida: *Kočevsko*, pohodniška karta. Zavod Kočevsko, Planinsko društvo Kočevje, 1: 50.000.

Kočevsko, izletniška karta, Geodetski zavod Slovenije, 1: 50.000.

Vzpon: S parkirišča nas oznake usmerijo po poti, ki se najprej nekoliko spusti, preči potoček, nato pa se dvigne do široke vlake. Po njej se kar nekaj časa vzpenjamo skozi gozd in čez manjše poseke. Na razpotju zavijemo ostro v levo, kolovoz se kmalu preobrazi v

stezo, ki se napeto vzpenja po strmih pobočju Kamenega zidu. Više se ozka potka malo položi in preči pobočja pod skalnimi stenami (v mokrem nevarnost zdrsa in padajočega kamenja!), potem pa se spet strmo vzpne do neizrazitega sedelca pod vrhom Kamenega zidu. Od tod se lahko povzpne mo nanj v nekaj minutah po označeni, slabo vidni poti. Z vrha se odpre lep pogled na Goteniško dolino in Kočevsko Reko. Vrnemo se na sedelce, od koder se še nekaj časa vzpenjamo

po kolovozu, ki se nato rahlo spusti do gozdne ceste. Po njej zavijemo v levo, čakajo nas skoraj trije kilometri korakanja do križišča, kjer gremo ostro v levo. Cesta se malo vzpne do prevala, od koder nas oznake usmerijo desno na široko pot, ki vstopi v strnjen gozd. Malo više jo zapustimo in se ob zanesljivih markacijah po skalnatem, kraškem terenu povzpne mo na vrh Goteniškega Snežnika.

Sestop: Sestopimo po poti vzpona.

Andrej Mašera

Koča pri Jelenovem studencu, 850 m, in Mestni vrh, 1034 m, po Kalanovi poti

Stojna

makadamski cesti kakih 200 metrov. Pri smerni tabli se v levo odcepi pot, ki se dvigne v gozd. Strmina vse bolj narašča, vzpenjamo se mimo treh klopi in večkrat prečkamo cesto. Ko se strmina malo unese, pridemo na gozdno cesto in po njej malo navzdol do razcepa cest s tablo, ki kaže proti koči (do nje še 5 minut sestopa). Naša pot pa gre levo in se začne strmo dvigati

po vršnem pobočju Mestnega vrha. Malo pod vrhom pridemo do razgledne ploščadi, od koder se vidi Kočevje z okolico, potem pa se pot usmeri desno, postane manj strma in kmalu doseže vrh.

Sestop: Sestopimo po poti vzpona ali po Grajski poti (glej pod Fridrihštajn).

Andrej Mašera

*Na Mestnem vrhu
Foto: Franci Horvat*

Fridrihštajn, 970 m. po Grajski poti

Stojna

Fridrihštajn je daleč najbolj obiskan vrh v kočevskih hribih. Na njem so dokaj dobro ohranjene in zaščitene ostaline gradu iz 15. stoletja in je eden izmed redkih vrhov na tem območju, ki ponuja širši razgled. Ta je še izboljšan z lesenim razglednim stolpom ob grajskem zidu. Na Fridrihštajn se lahko povzpemo po udobni, prijetno senčni Grajski poti, ki ji lahko za zaključek dodamo še atraktivno, zelo kratko plezalno pot, ki je speljana po skoraj navpičnem vršnem ostenju. Zavarovana je z jeklenicami in skobami, strma in izpostavljena, zato je ne kaže podcenjevati. Ker se Fridrihštajn dviga nekako v sredini grebena Stojne, lahko izletu priključimo še vzpon na Požgani hrib, Livoldski vrh, Mestni vrh in obisk Koče pri Jelenovem studencu.

Zelo zračna polica v ferati na Fridrihštajn Foto: Tomaž Kumer

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot, plezalna pot na Fridrihštajn pa je zelo zahtevna (B/C).

Oprema: Običajna planinska oprema, samovarovalni komplet in čelada

Višinska razlika: 506 m

Izhodišče: Vzhodje Stojne, 464 m.

Z glavnega trga Kočevja se zapeljemo po cesti proti hrvaški meji in kmalu

zavijemo desno po Podgorski cesti do vzhodja Stojne. Na koncu ceste je na levi veliko parkirišče.

WGS84: N 45,633100°, E 14,858516°

Koča: Koča pri Jelenovem studencu, 850 m, je odprta skozi vse leto ob sobotah, nedeljah in praznikih, telefon

031 672 927, e-pošta pdkocevje@pzs.si, spletna stran www.planinsko-drustvo-kocevje.si.

Časi: Izhodišče–Fridrihštajn 1.30 h

Sestop 1 h

Skupaj 2.30 h

Sezona: Vse leto, zavarovane plezalne

Veliki Rog, 1099 m

Kočevski rog

Kočevski rog – največje strnjeno gozdno območje v Sloveniji – je zemljepisni pojem, ki se je na tak ali drugačen način vrezal v zgodovinski spomin slovenskega naroda. Kljub temu ga Slovenci bolj pogosto obiščejo, čeprav je primer edinstveno ohranjene prvobitne narave. Najtemeljiteje lahko spoznamo skrivnosti obsežnih gozdov Kočevskega roga, če prehodimo dolgo in nekoliko pustolovsko začinjeno Roško pešpot. Vendar obstaja tudi enostavnejši način: z avtom se lahko zapeljemo v roško osrčje in se v slabi uri povzpemo na Veliki Rog, najvišji vrh masiva. Z lesenega razglednega stolpa se razpre širni pogled daleč naokoli, najbolj pa nas prevzame skoraj temačno šumenje zelenega morja, ki pod našimi nogami valovi v neskončnost ...

Ostanki Roške žage, nekoč velikega lesnega obrata Foto: Franci Horvat

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot

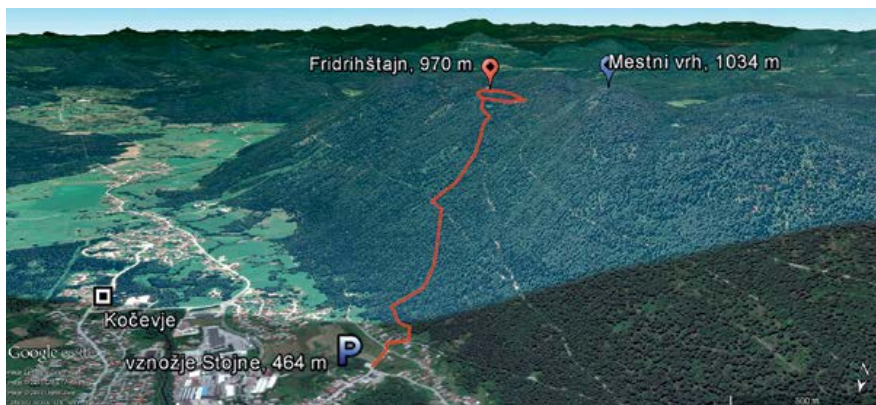
Oprema: Običajna planinska oprema

Višinska razlika: 270 m

Izhodišče: Gozdarska koča Štufna v Kočevskem rogu, 830 m. Iz Ljubljane se peljemo po dolnji avtocesti do

Ivančne Gorice, tu zavijemo desno po dolini Krke skozi Žužemberk do Soteske in desno čez reko do vasi Podturn. Do sem lahko pridemo tudi iz Novega mesta skozi Dolenjske Toplice. Tik pred vasjo (ali takoj za njo, če pridemo

iz Novega mesta) zapeljemo desno po roški cesti navkreber v gozd in na prvem križišču spet desno po oznakah za Rog. Na naslednjih razcepiščih vedno sledimo napisu Rog do gozdarske koče Štufna (napis). Malo naprej

poti pa se lotimo le ob suhem vremenu.

Vodnik: Roman Mihalič: *Dolenjska, Bela krajina, Notranjska*. PZS, 2012.

Zemljevida: *Kočevsko*, pohodniška karta. Zavod Kočevsko, Planinsko društvo Kočevje, 1: 50.000.

Kočevsko, izletniška karta, Geodetski zavod Slovenije, 1: 50.000.

Vzpon: S parkirišča gremo po cesti do razcepa cest (desno cesta proti Koči na Jelenovem studencu), mi pa nadaljujemo levo po Grajski poti. Potem ko obidemo zadnjo hišo, se po kolovozu napotimo v levo in čez travnik v gozd.

V zmerni strmini se po kolovozu dvigamo skozi gozd, prečkamo gozdno cesto, kmalu zatem pa se začnemo vzpenjati po kar strmi poti mimo dveh klopi do razpotja, kjer se desno odcepi pot do Koče pri Jelenovem studencu in na Mestni vrh. Naša pot gre levo, spet prečka cesto (levo označen odcep za Livoldski vrh) in pripelje do novega razpotja pod vršno skalnato glavo Fridrihštajna: levo gre širok, zložen kolovoz do razglednega vrha, lahko pa se povzpne desno po lesenih stopnicah do vznožja stene in začetka

plezalne poti (desno odcep poti do Požganega hriba). Že začetna izpostavljena prečnica ob jeklenici takoj nakaže značaj poti. Tej sledi navpičen vzpon po številnih skobah ob jeklenici, nato pa nas čaka naslednja, zelo zračna prečnica v desno (najlepše mesto poti). Pot se nato usmeri v levo, strmina rahlo popusti, jeklenica pa nas po širokih policah pripelje na rob stene in vršno ploščad Fridrihštajna.

Sestop: Sestopimo po poti vzpona.

Andrej Mašera

Veliki Rog, 1099 m

Kočevski rog

bomo zagledali odcep stranske ceste v desno in tablo z napisom "Rog 1 h". Tu parkiramo, lahko pa se zapeljemo še kilometer in pol naprej do Roške žage in začnemo vzpon pri Skavtskem domu; obe poti sta označeni in se više stakneta.

WGS84: N 45,687561°, E 15,006026°

Časi: Izhodišče–Veliki Rog 1 h

Sestop 30 min.

Skupaj 1.30 h

Sezona: Kopni letni časi

Vodnik: Roman Mihalič: *Dolenjska, Bela*

krajina, Notranjska. PZS, 2012.

Zemljevida: *Kočevsko*, pohodniška karta. Zavod Kočevsko, Planinsko društvo Kočevje, 1: 50.000.

Kočevsko, izletniška karta, Geodetski zavod Slovenije, 1: 50.000.

Vzpon: Od izhodišča gremo po stranski cesti le kakih 100 metrov, nato pa markacije pokažejo levo po kolovozu, ki se strmo vzpne skozi gozd. Čez kake četrt ure se levo odcepi slabše vidna, a dobro markirana pot, ki se ji kmalu z leve pridruži pot od Skavtskega doma pri Roški žagi. Vzpon nadaljujemo po zložnem kolovozu, ki pa v kratkem spet postane bolj strm. Oznake nas potem usmerijo na še strmejšo, slabo uhojeno stezo, po kateri se povzpne mo na vrh Velikega Roga z lesenim razglednim stolpom, vpisno skrinjico in žigom.

Sestop: Sestopimo po poti vzpona.

Andrej Mašera